

Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 16, 2020

Nummer 16, 2020

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1306](#) 17-07-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1311](#) 17-07-2020

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:2270](#) 21-07-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:5187](#) 07-07-2020

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:1313](#) 01-07-2020

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:1225](#) 01-07-2020

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:1673](#) 25-06-2020

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:1257](#) 22-06-2020

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2020:2670](#) 31-07-2020

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:5543](#) 22-07-2020

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:3543](#) 15-07-2020

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2020:3294](#) 15-07-2020

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:5184](#) 09-07-2020

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2020:5037](#) 08-07-2020

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2020:4849](#) 06-07-2020

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:2110](#) 18-06-2020

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2020:4061](#) 08-06-2020

RECHTSPRAAK

Artikel 63 Fw blijft van toepassing na overlijden echtgenoot van gefailleerde.

X en Y zijn in algehele gemeenschap van goederen (art. 1:94 oud BW) gehuwd als X failliet gaat. Vervolgens overlijdt Y. Y laat X en hun twee kinderen als erfgenamen achter. De faillissementscurator wil het tot de ontbonden huwelijksgemeenschap behorende pand vervreemden. Volgens de erfgenamen van Y is hun medewerking daarvoor nodig. De kortgedingrechter is het niet met de erfgenamen eens.

Het pand is geheel in de faillissementsboedel gevallen (art. 63 Fw). Het vervolgens overlijden van Y heeft hier geen verandering in gebracht (vgl. ECLI:NL:GHSGR:2005:AU7707). Y's aandeel in het pand vormt geen onderdeel van zijn nalatenschap. De erfgenamen van Y zijn niet gerechtigd tot zijn aandeel in het pand. Y kon bij zijn overlijden geen rechten aan zijn erfgenamen overdragen die hij zelf niet meer had. Artikel 63 lid 1 Fw vindt (analoge) toepassing ten aanzien van erfgenamen van de echtgenoot van de gefailleerde. De werking van artikel 63 Fw eindigt dus niet op het moment van overlijden van de echtgenoot van de gefailleerde. Het door het faillissement ontstane afgescheiden (gemeenschaps)vermogen blijft afgescheiden van de nalatenschap. De faillissementscurator is volledig beschikkingsbevoegd gebleven.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 31-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2020:2670

Zaaknummer: C/18/199644 / KG ZA 20-148

Rechters: M.A.B. Faber-Siermann

Advocaten: T. van Dijken en H. Loonstein

Wetsartikelen: 1:94 BW, 63 Fw en 105a Fw

RECHTSPRAAK

Meerderjarigenbewind. Hof neemt schenkingstraditie aan en verleent bewindvoerder alsnog machtiging schenkingen kinderen.

De meerderjarigenbewindvoerder – een kind van de rechthebbende (95 jaar) – verzoekt in 2019 machtiging voor het doen van schenkingen aan de vier kinderen van de rechthebbende van elk ruim 5.000 euro. De kantonrechter wees de machtiging eerder af, omdat de volgens de Aanbevelingen meerderjarigenbewind vereiste schenkingstraditie zou ontbreken. Het hof neemt wel een schenkingstraditie aan en verleent de machtiging alsnog.

Moeder heeft (met vader) in 2014, 2016 en 2017 bedragen aan alle vier de kinderen geschonken en in het verdere verleden met kerst contante schenkingen aan de kinderen gedaan. In 2018, het jaar waarin het bewind werd ingesteld, heeft de bewindvoerder vanwege de drukte die gepaard ging met de aanvang van zijn werkzaamheden als bewindvoerder en meer in het algemeen de zorgtaken voor zijn moeder verzuimd machtiging voor een schenking te vragen en heeft geen schenking plaatsgevonden. Gezien het huidige vermogen van moeder is bovendien niet te verwachten dat de schenkingen haar financiële positie in gevaar brengen.

De verzochte machtiging voor toekomstige schenkingen ingaande 2020 wijst het hof af, omdat het hof geen inzicht heeft in de stand of het verloop van het vermogen van moeder in de toekomst.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:5187

Zaaknummer: 200.270.285

Rechters: A. Smeeïng-van Hees, I.G.T.M. Weijers-van der Marck en M.H.F. van Vught

Wetsartikelen: 1:441 BW

RECHTSPRAAK

Afgifte legaat aandelen en peildatum vruchten. Erfgenaam kan dividendbelasting niet verrekenen.

Erflaatster overlijdt in 2014. A, B en C zijn haar erfgenamen. Erflaatster heeft haar aandelen in een bv gelegateerd aan Y en Z en bepaald dat de vruchten vanaf het overlijden aan de legatarissen toekomen. De aandelen worden in maart 2015 aan X en Y overgedragen. In februari, maart en november 2015 heeft de bv dividend uitgekeerd en daarover dividendbelasting ingehouden en afgedragen. Erfgenaam A wil deze dividendbelasting ten onrechte verrekenen met de inkomstenbelasting over 2015, aldus eerder de rechtbank (ECLI:NL:RBDHA:2019:4865).

De dividendbelasting werd verschuldigd op een tijdstip waarop de vruchten van de aandelen toekwamen aan de legatarissen. A is na het overlijden van erflaatster nimmer gerechtigd geworden tot de opbrengst van de aandelen en niet belastingplichtig voor de dividendbelasting (art. 1 Wet op de dividendbelasting 1965). Dat een deel van het dividend in februari 2015 – voor de afgifte van het legaat – beschikbaar is gesteld, maakt dit niet anders.

Het hof bevestigt nu de uitspraak van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 01-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:1225

Zaaknummer: BK-19/00403

Rechters: I. Obbink-Reijngoud, Chr.Th.P.M. Zandhuis en F.G.F. Peters

Wetsartikelen: 1 Wet op de dividendbelasting 1965

RECHTSPRAAK

Legitimaire massa. Gebruikelijke, niet bovenmatige giften.

Moeder heeft kind A onterfd en kind B tot enig erfgenaam benoemd. In geschil is de omvang van de legitimaire massa. Onder meer is in geschil of de kosten van een verjaardagsfeest voor kind B die moeder heeft betaald (bijna 775 euro) en moeders aankoop van een televisie voor B (2.000 euro), gebruikelijke, niet bovenmatige giften zijn (art. 4:69 lid 1 onder b BW).

De rechtbank beantwoordt de vraag bevestigend. De enkele stelling van A dat een bedrag van maximaal 50 euro voor een cadeau redelijk is te noemen, is onvoldoende verweer. Temeer omdat B in de laatste tien jaar een belangrijke rol in het leven van erflaterster speelde, B de zorg voor haar organiseerde en moeder vrijgevig was. De giften blijven buiten beschouwing voor de legitimaire massa.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 22-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:5543

Zaaknummer: C/15/299792 / HA ZA 20-125

Rechters: L.J. Saarloos

Wetsartikelen: 4:69 BW

RECHTSPRAAK

***Enig erfgenaamschap erflaters partner en verblijvingsbeding
gemeenschappelijk huis. Tot welk vermogen behoort het huis na
beneficiaire aanvaarding?***

Vader en zijn partner X waren gezamenlijk eigenaar van een huis. X is enig erfgenaam van vader en heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard. Een verblijvingsbeding verschaft X recht op levering van het huis. Twee kinderen van vader hebben een opeisbare vordering op de nalatenschap. De vraag is of het huis nog tot de nalatenschap behoort.

In dit tussenvonnis overweegt de rechtbank dat door de beneficiaire aanvaarding de nalatenschap een afgescheiden vermogen is gaan vormen, een boedel die vereffend moet worden. Na voldoening van schulden (waaronder legaten), geeft de vereffenaar de nalatenschap af aan de erfgenamen (4:226 BW). Omdat X enig erfgenaam is, zou de nalatenschap door die afgifte versmelten met haar vermogen en zou X daardoor (onder algemene titel) enig eigenaar van het hele onverdeelde huis worden. Dat is nog niet gebeurd en dat kan ook niet, omdat de schulden aan de kinderen nog niet voldaan zijn. Het verblijvingsbeding heeft als quasi-legaat (art. 4:126 BW) geen voorrang boven deze schulden. Het huis behoort nog steeds voor de helft tot de nalatenschap.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 18-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:2110

Zaaknummer: NL19.11597

Rechters: S.H. Gaertman

Wetsartikelen: 4:126 BW en 4:226 BW

RECHTSPRAAK

Verzet tegen rekening en verantwoording en uitdelingslijst vereffenaar in de zin van artikel 4:218 BW? Vereffenaar niet-ontvankelijk in cassatie. Kwalificatie beschikking.

De benoemde vereffenaar heeft een rekening en verantwoording/slotuitdelingslijst bij de rechtbank ingediend. Erflaters kinderen hebben hiertegen verzet aangetekend.

Volgens de kantonrechter konden alle schulden van de nalatenschap worden voldaan, zodat geen rekening en verantwoording/slotuitdelingslijst hoefde te worden gedeponneerd (art. 4:211 lid 2 BW). De kantonrechter heeft het verzoek daarom niet getoetst aan artikel 4:218 BW, maar aan artikel 4:161 BW en via artikel 4:221 lid 3 BW zijn bevoegdheid ontleend aan artikel 1:374 lid 2 BW.

De vereffenaar is tegen de beschikking op verzet in cassatie gegaan (art. 4:218 lid 3 en lid 5 BW juncto art. 187 lid 1 Fw). Volgens de kinderen is het cassatieberoep niet-ontvankelijk, omdat de vereffenaar eerst in hoger beroep had moeten gaan bij het hof (art. 358 Rv, art. 261 Rv).

Volgens de Hoge Raad hebben de kinderen gelijk. De rechter moet ambtshalve beoordelen of de bestreden uitspraak vatbaar is voor het ingestelde rechtsmiddel en moet de bestreden uitspraak zelfstandig kwalificeren. De kantonrechter heeft uitdrukkelijk een beslissing gegeven op basis van artikel 1:374 lid 2 BW, waarvoor geen afwijkend rechtsmiddel geldt. Op grond van artikel 340 Rv vangt de termijn voor hoger beroep opnieuw aan vanaf de dag van uitspraak in cassatie.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-07-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1311

Zaaknummer: 19/02029

Rechters: C.H. Sieburgh, H.M. Wattendorff en F.J.P. Lock

Wetsartikelen: 187 Fw, 340 Rv, 358 Rv, 261 Rv, 4:161 BW, 4:211 BW, 4:218 BW en 4:221 BW

RECHTSPRAAK

Rechter gelast verdeling slepende nalatenschappen overeenkomstig vaststellingsovereenkomst erfgenamen.

Dertien van de veertien erfgenamen vorderen in kort geding dat de kantonrechter verdeling gelast van de nalatenschappen van hun (groot-/schoon)ouders die in 1984 en 2000 zijn overleden.

Volgens de kantonrechter hebben eisers een spoedeisend belang om na twintig jaar de onverdeeldheid op te heffen en zo de schade, rente- en inkomensderving te beperken. Deelgenoten zijn niet gehouden om in een onverdeeldheid te blijven (art. 3:178 BW). De eisende erfgenamen zijn in een vaststellingsovereenkomst een wijze van verdeling overeengekomen die de kantonrechter voorshands redelijk voorkomt. De verweren van de veertiende erfgenaam zijn niet valide of onvoldoende onderbouwd. De kantonrechter gelast de verdeling overeenkomstig deze vaststellingsovereenkomst en bepaalt dat dit vonnis dezelfde kracht heeft als een in wettige vorm opgemaakte akte tot medewerking aan deze verdeling.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 06-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2020:4849

Zaaknummer: 8327730 CV EXPL 20-721

Rechters: M.J.H.A. Venner-Lijten

Wetsartikelen: 3:178 BW

RECHTSPRAAK

Erflater schenkt binnen 180 dagen voor overlijden aan erfgenaam. Erfgenaam erft vrijgesteld ondernemingsvermogen. Hoeveel schenkbelasting komt in mindering van de erfbelasting?

X heeft binnen 180 dagen voor erflaters overlijden van erflater een schenking ontvangen van € 120.738. Op basis van artikel 12 lid 1 SW 1956 wordt de schenking fictief aangemerkt als erfrechtelijke verkrijging. Ter voorkoming van dubbele heffing strekt de schenkbelasting in mindering van de erfbelasting (art. 12 lid 2 SW 1956, art. 7 lid 2 SW 1956).

De vraag is hier hoe het bedrag van de vermindering moet worden bepaald, nu X ook ondernemingsvermogen heeft geërfd dat is vrijgesteld door de bedrijfsopvolgingsfaciliteit (BOF, art. 35b SW 1956).

Ten eerste leidt het hof uit HR 3 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:476 af dat de vermindering niet hoger kan zijn dan het bedrag van de erfbelasting die naar evenredigheid aan de fictieve verkrijging wordt toegerekend.

Daarvan uitgaande is nog slechts in geschil of bij de berekening van de vermindering het op grond van de BOF voorwaardelijk vrijgestelde gedeelte van de verkrijging buiten aanmerking moet worden gelaten. Met andere woorden, of het voorwaardelijk vrijgestelde ondernemingsvermogen (€ 3.416.019) uit de noemer moet worden gehaald. Het hof vindt van wel, omdat de BOF geen subjectieve vrijstelling (zoals de kindvrijstelling) maar een objectgebonden vrijstelling is. Het voorwaardelijk vrijgesteld ondernemingsvermogen is uit de aard der zaak niet van toepassing op andere (fictieve) verkrijgingen (zoals art. 12 SW 1956). Bij de vermindering van de erfbelasting op grond van artikel 12 lid 2 SW 1956 moet het voorwaardelijk vrijgestelde ondernemingsvermogen dan ook buiten beschouwing blijven, aldus het hof. Daarmee wordt voorkomen dat de erfbelasting door de vermindering naar evenredigheid ook aan het voorwaardelijk vrijgestelde ondernemingsvermogen zou worden toegerekend.

Het hof berekent de vermindering als volgt:

$$€ 120.738 : € 630.884 (= € 4.046.903 -/- € 3.416.019) \times € 110.444 = € 21.137$$

Hierbij bestaat het bedrag van € 4.046.903 uit het erfdeel van X vermeerderd met de schenking (fictieve verkrijging). Het bedrag van € 110.444 is de door X verschuldigde erfbelasting (voor de vermindering), met inachtneming van de fictieve verkrijging, de kindvrijstelling en de BOF. Omdat de schenkbelasting € 11.570 bedraagt, kan de vermindering overigens niet meer bedragen dan € 11.570.

Aldus bevestigt het hof het oordeel van de rechtbank (ECLI:NL:RBNHO:2018:1997).

Zie ook de parallelle procedures ECLI:NL:GHAMS:2020:1674 en ECLI:NL:GHAMS:2020:1675.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 25-06-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:1673

Zaaknummer: 18/00248 en 18/00248

Rechters: A.J. Kromhout, R.C.H.M. Lips, B.F.A. van Huijgevoort, A.J. Kromhout, R.C.H.M. Lips en B.F.A. van Huijgevoort

Wetsartikelen: 7 SW 1956, 12 SW 1956 en 35b SW 1956

RECHTSPRAAK

Verzoek voorschot salaris vereffenaar toegekend.

De benoemde vereffenaar van een nalatenschap verzoekt de kantonrechter vaststelling van een voorschot op zijn loon.

De wettelijke regeling (art. 4:206 lid 3 BW) gaat ervan uit dat het loon van de vereffenaar pas wordt betaald na het verbindend worden van de uitdelingslijst. Maar volgens vaste jurisprudentie (zie bijvoorbeeld ECLI:NL:GHARL:2015:7022) is het mogelijk een voorschot toe te kennen, ook al biedt de wet die mogelijkheid niet uitdrukkelijk.

Betaling van voorschotten bij de vereffening van een nalatenschap die bewerkelijk en complex is, veel tijd vraagt en lang duurt, kan nodig zijn, als anders benoeming van enig vereffenaar en daarmee een goede vereffening niet mogelijk is. Het verzoek om een voorschot moet wel concreet zijn en aan een aantal vereisten voldoen zoals een specificatie van de werkzaamheden van de vereffenaar en een verslag dat inzicht biedt in de werkzaamheden (zie bijvoorbeeld ECLI:NL:RBGEL:2016:7160).

Het verzochte voorschot heeft betrekking op werkzaamheden in de periode van 2013 tot 2020 en betreft 369 gewerkte uren en is volgens de Recofa-richtlijnen berekend. De kantonrechter wijst het verzochte voorschot toe.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 09-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:5184

Zaaknummer: 8484377 EJ VERZ 20-124

Rechters: S.W.S. Kiliç

Wetsartikelen: 4:206 BW

RECHTSPRAAK

Kantonrechter dringt bij erfgenaam-vereffenaar aan op vervullen vereffeningverplichtingen.

De kantonrechter is benaderd door een schuldeiser van de nalatenschap. Volgens de erfgenaam-vereffenaar resteert niets ter verdeling onder de schuldeisers, maar dit strookt niet met de aangeleverde (uiteenlopende) boedelbeschrijvingen.

Ter behartiging van de belangen van alle schuldeisers van de nalatenschap bepaalt de kantonrechter dat de erfgenaam-vereffenaar een uitdelingslijst en rekening en verantwoording ter inzage legt, publiceert, dit schriftelijk aan schuldeisers bekend maakt (art. 4:221 BW en art. 4:218 BW) en een bewijs van publicatie aanlevert.

De kantonrechter wijst de erfgenaam-vereffenaar op artikel 4:184 lid 2 onder d BW en gaat ervan uit dat de erfgenaam de termijn van artikel 4:218 lid 3 BW in acht neemt voordat zij tot verdeling van het saldo onder de preferente en concurrente schuldeisers zal overgaan.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 08-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2020:5037

Zaaknummer: 7435483 / BR VERZ 18-362

Rechters: R.P.J. Quaedackers

Wetsartikelen: 4:218 BW, 4:221 BW en 4:184 BW

RECHTSPRAAK

Uitleg legaat woning tegen inbreng. Hypotheekschuld, kapitaalverzekering, verpande polis.

Erflater laat drie kinderen als erfgenamen achter. Tussen hen rijzen diverse geschillen over de afwikkeling van de nalatenschap. Een geschil betreft de uitleg van het legaat van de woning en de daaraan gekoppelde kapitaalverzekering aan kind X. Het legaat is gemaakt onder de verplichting voor X om de op de woning rustende hypotheekschuld over te nemen en de waarde van het per saldo verkregene in de nalatenschap in te brengen.

Oorspronkelijk waren X en kind Y begunstigden van de kapitaalverzekering. Erflater heeft de rechten uit de polis echter verpand aan de bank, waarna de bank eerste begunstigde is geworden. Na erflaters overlijden is de uitkering aangewend ter aflossing van de hypotheekschuld. Y stelt dat hij gelet op de oorspronkelijke begunstiging op de polis jegens X recht heeft op de helft van het bedrag van de uitkering. Het hof wijst dit standpunt af.

Erflater heeft kennelijk willen regelen (art. 4:46 BW) dat X zowel de woning als de uitkering toekwam, zij het tegen inbreng van de waarde in de nalatenschap.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 21-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:2270

Zaaknummer: 200.250.574_01

Rechters: H.A.W. Vermeulen, M.E. Smorenburg en T.J. Mellema-Kranenburg

Wetsartikelen: 4:46 BW

RECHTSPRAAK

Legitieme massa en kosten van executele.

Moeder heeft aan kind X een bedrag gelegateerd dat overeenkomt met de waarde van X's legitieme portie. De rechtbank stelt in deze procedure de omvang van het legaat vast. De kosten van executele worden volgens de rechtbank voor de berekening van de legitieme massa niet als schuld meegenomen (art. 4:65 BW juncto art. 4:7 lid 1 onder d BW). De rechtbank laat deze kosten ook niet als kosten van vereffening meewegen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 15-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2020:3294

Zaaknummer: C/05/360490 / HZ ZA 19-77

Rechters: O. Nijhuis

Wetsartikelen: 4:7 BW en 4:65 BW

RECHTSPRAAK

Executie notariële geldlening. Taak executeur-afwikkelingsbewindvoerder.

Erflaatster heeft bij notariële akte geld geleend aan X. De lening is opeisbaar geworden door erflaatsters overlijden. Nadat X verklaart niet te zullen aflossen, gaat de executeur-afwikkelingsbewindvoerder met behulp van een deurwaarder tot executie over. X vordert in kort geding dat de executie tot invordering wordt geschorst.

De kortgedingrechter wijst de schorsing af. De executeur-afwikkelingsbewindvoerder moet uit hoofde van zijn wettelijke taak de vordering innen. Alleen al gelet hierop is geen sprake van misbruik van bevoegdheid.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 08-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2020:4061

Zaaknummer: 8439882 \ CV EXPL 20-1557

Rechters: R.P.J. Quaedackers

Wetsartikelen: 4:144BW

RECHTSPRAAK

Verzet tegen uitdelingslijst. Peildatum artikel 4:71 BW.

Een dochter van erflaatster verzet zich tegen de door de benoemde vereffenaar opgestelde uitdelingslijst (art. 4:218 lid 3 BW). De dochter is een van de erfgenamen en doet aanvullend beroep op haar legitieme portie. De vereffenaar is bij toepassing van artikel 4:71 BW (toerekening of imputatie) uitgegaan van de waarde ten tijde van het overlijden. De kantonrechter gaf de vereffenaar hierin gelijk (beschikking niet gepubliceerd). Volgens de dochter geldt de waarde ten tijde van de verdeling. Zij heeft hier belang bij, aangezien erflaatsters woning na overlijden in waarde is gedaald.

Tegen de beschikking van de kantonrechter staat geen hoger beroep open (art. 4:218 lid 5 BW juncto art. 187 lid 1 Fw). De Hoge Raad verwierpt het cassatieberoep tegen de beschikking van de kantonrechter met een beroep op artikel 81 lid 1 Wet RO.

De A-G overweegt in haar conclusie (ECLI:NL:PHR:2020:322) ten overvloede dat naar haar mening uit het gebruik van het woord 'verkrijgt' in artikel 4:71 BW volgt dat het gaat om hetgeen de erfgenaam daadwerkelijk als erfgenaam verkrijgt, dat wil zeggen wat de erfgenaam bij de verdeling ontvangt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-07-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1306

Zaaknummer: 19/05791

Rechters: A.M.J. van Buchem-Spapens, T.H. Tanja-van den Broek en mr. drs. F.J.P. Lock

Wetsartikelen: 4:71 BW en 4:218 BW

RECHTSPRAAK

Faillissementsrecht. Pluraliteit van schuldeisers na verdeling vordering?

Tot de nalatenschap van erflater behoort een vordering op X. De drie erfgenamen hebben de vordering zodanig verdeeld dat zij ieder een zelfstandig vorderingsrecht op X hebben. Vervolgens verzoeken de erfgenamen het faillissement van X. In geschil is of sprake is van de voor faillissement vereiste pluraliteit van schuldeisers (art. 6 lid 3 Fw, ECLI:NL:HR:1923:221 en ECLI:NL:GHARL:2017:8162). De rechtbank meende van niet (ECLI:NL:RBDHA:2020:3416).

De erfgenamen waren kort voor de verdeling al in onderhandeling met X en het faillissement is aangevraagd vier maanden na de verdeling. Gelet hierop is het aannemelijk dat de verdelingsakte is opgemaakt met het oog op het indienen van het faillissementsverzoek. Van een noodzaak tot splitsing van de vordering is niet gebleken. Maar ook als die noodzaak er wel zou zijn, dan kunnen de erfgenamen met elkaar vereenzelvigd worden. Zij zijn gezamenlijk opgetreden als erfgenamen en waren oorspronkelijk gerechtigd tot het innen van een vordering die voortvloeit uit één schuld. Ook op die grond (vereenzelving) is dus geen sprake van meerdere schuldeisers.

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 22-06-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:1257

Zaaknummer: 200.277.255/01

Rechters: S.R. Mellema, C.J. Verduyn en R.F. Groos

Advocaten: S.M. Mosterd-de Wit en R.J.C. Florijn

Wetsartikelen: 6 lid 3 Fw

RECHTSPRAAK

***Meerderjarigenbewind. Machtiging papieren schenking afgewezen.
Onderbroken schenkingstraditie.***

De meerderjarigenbewindvoerder van X vraagt machtiging tot het doen van papieren schenkingen aan de broers en zusters van X tot het fiscaal vrijgestelde bedrag (art. 1:441 lid 2 onder a BW). Het hof wijst het verzoek, in navolging van de kantonrechter, af.

Volgens de bewindvoerder zijn de schenkingen in het belang van X, omdat de eigen bijdrage hierdoor beperkt wordt en de dagbesteding voor X gewaarborgd blijft. Ook wijst de bewindvoerder op de uitgestelde opeisbaarheid van de schenking.

Volgens het hof is geen sprake van een schenkingstraditie. In de jaren 2012-2016 zijn weliswaar schenkingen gedaan, maar de traditie is vervolgens doorbroken omdat het vermogen van X schenkingen niet meer toeliet. Bovendien hebben de eerdere schenkingen plaatsgevonden nadat het bewind was ingesteld. Daarmee is geen sprake van een schenkingstraditie zoals de Aanbevelingen Meerderjarigenbewind van het LOVCK&T verlangen. Omstandigheden die afwijking van deze hoofdregel rechtvaardigen, ontbreken. De leefomgeving van X verbetert niet en de schenking pakt per saldo (financieel gezien), mede gelet op de rentelasten (6%), nadeling uit voor X.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 01-07-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:1313

Zaaknummer: 200.275.048/01

Rechters: P.B. Kamminga, E.A. Mink en F.A.M. Schoenmaker

Wetsartikelen: 1:441 BW

RECHTSPRAAK

***Ouderlijke boedelverdeling. Verzorgingsgedachte.
Meerderjarigenbewind moeder leidt tot opeisbaarheid kindsdeel.***

Vaders nalatenschap is vererfd volgens zijn ouderlijke boedelverdelingstestament (art. 4:1167 oud BW). Volgens het testament worden de vorderingen van de kinderen opeisbaar als het vermogen van moeder onder bewind wordt gesteld (art. 1:431 BW). Dit gebeurt, waarna een van de kinderen haar erfdeel opeist. De bewindvoerders verweren zich tegen de opeisbaarheid door te wijzen op de verzorgingsgedachte die vader in zijn testament heeft uitgesproken ter onderbouwing van de uitgestelde opeisbaarheid. Ook wijzen zij naar de Aanbevelingen Meerderjarigenbewind van het LOVCK&T die bij het vervroegd uitkeren van kindsdelen verlangen dat de verzorgingsbehoefte van de rechthebbende geen gevaar loopt.

Volgens de rechtbank is het testament duidelijk en zien de aanbevelingen op een andere situatie. Er is geen sprake van vervroegd uitkeren, het kindsdeel is opeisbaar.

Volgens de rechtbank is het direct uitbetalen in casu ook niet onaanvaardbaar (art. 6:2 lid 2 BW). De verzorgingsgedachte is weliswaar uitdrukkelijk benoemd door vader, maar alleen in combinatie met de 'normale' situatie, dus zonder onderbewindstelling.

Het erfdeel kan niet worden uitgekeerd, zolang de woning van moeder niet is verkocht. De woning kan niet worden verkocht zo lang moeder niet is opgenomen in een verpleeghuis. Alle partijen zijn het erover eens dat opname in het belang van moeder is en zij zijn bezig rechterlijke machtiging daarvoor te verkrijgen. Volgens de rechtbank onderbouwen de bewindvoerders hun bezwaren tegen de uitbetaling van het erfdeel niet goed.

Het kindsdeel wordt berekend op basis van de waarde bij vaders overlijden (art. 4:6 BW), met toepassing van de testamentaire rente (6% enkelvoudig).

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 15-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:3543

Zaaknummer: C/01/338549 / HA ZA 18-641

Rechters: D.J. Hutten, A.E.M. Effting-Zeguers en N.W.A. Stegeman-Kragting

Wetsartikelen: 4:1167 oud BW, 4:6 BW en 1:431 BW